

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rându cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sărbători a „Născerei Născătoarei de Dumnezeu”, Nrul proc- sim va apăre Marți în 12 Septembrie v.

Sibiu, 6 Septembrie.

La începutul anului școlar ni se prezintă înaintea ochilor icona posomorită a celor mai multe școle din patria noastră, și raporturile nenaturale, cari măiestrit se mai susțin spre dauna neșpus de mare a instrucțiunii publice, și prin această a înaintării statului, ale cărui adevărate interese nu se pot închipu fără interesele singuraticilor, ca cetățeni ai statului.

Am luat privire în raportul ministeriului către dietă, în care credem, că s'a prezentat adevărata iconă a școlilor din stat, am luat privire în rapoartele singuraticilor biserici române, cari și tractează publice toate afacerile lor, fie ele de natură bisericăscă, școlară sau economică, și pretutindenea se constată, că în punctul instrucțiunii publice stăm încă cu mult îndărptul statelor europene, pe cari ar trebui să le avem de model în năsuințele noastre culturale.

Legea noastră de instrucțiune permite sub anumite condițiuni confesiunilor, reuniunilor și singuraticilor susținerea de institute publice de învățământ, și tot sub anumite condițiuni le pune în vedere și ajutorul direct și indirect al statului.

Paralel cu acestea însă dă voie guvernului, ca el ori unde va voi să poată deschide școle așa numite de stat, prelungă această obligate pentru fiecare comună sunt așa numitele școle comunale cu al căror caracter până acuma, noi românii puțin ne am tras sēma, și așa ușor ne putem trezi în o singură comună politică cu cel puțin șapte școle populare inferioare, pe lângă cari statul în ori ce moment poate deschide tot de categoria această a opta, cea de stat, dacă așa vor cere interesele lui.

Dacă vom avē deci în vedere posibilitatea de a înființa școle, atunci ușor putem ajunge la concluziunea, că fericitoare stare de lucruri trebuie să fie în statul nostru cu școle paralele de o abundență așa de mare.

Cine nu trăește în însuși statul nostru, cine nu cunōște speciale referințe dela noi, acela nu va putē pricepe rațiunea acestor școle, mai puțin va pricepe el pentru ce stăruesc confesiunile la susținerea de școle propriie față cu cele comunale, și mai puțin va pricepe resonul școlilor de stat în singu-

raticile comune, cari susțin școlă confesională în regulă.

Abundența de școle în una și aceeași comună între impregiurările noastre de regulă este semnul săraciei, și de regulă din școlele existente nici una nu corēspunde pe deplin recerințelor unei școli bune.

Noi ne cunōscem, fōrte bine ne cunōscem noi între noi. Scim rațiunea, pentru care confesiunile persistă la dreptul de a și susținē școlă lor proprie. Scim și rațiunea școlilor așa numite comunale, și în cele din urmă o scim și pre cea a școlilor de stat. Nu vom zăbovi deci la acest loc, ci vom trece la scopul acestui articol la natura școlilor comune susținute în timpurile înainte de crearea actualei legi de instrucțiune, înainte de crearea articolului de lege XXXVIII din 1868, de confesiunile bisericilor române, școle cu caracter dublu, greco-orientale și greco-catolice totdeodată, dar cari în sensul actualei legi de instrucțiune ipso facto că sunt comune ambelor confesiuni devin școle comunale, asupra cărora au valōre dispozițiunile legii privitoare la școlele comunale.

Din cunoscința acestor stări de lucruri se explică în multe cazuri pentru ce în o comună curat românească, care altcum ar putē susținē o școlă în stare înfloritoare, se află două școle, ambele în stare necorēspundētore.

Și se întēmplă de multe ori, că în o asemenea comună salariale învățătorilor se lăcitēză minuendo.

Și se întēmplă de multeori în o asemenea comună, că învățătorul din motive binecuvēntate și schimbă confesiunea, și produce turburare neșpus de mare în mersul regulat al școlii, deōre-ce poporul nostru ușor întōrce spatelē, și inclină în acea parte, care cere dela el mai puținē jertfē în afacerile școlare.

Și se întēmplă de multeori, ca în asemenea cazuri noi perdem și școlă și popor, deōre-ce noi nu dispunem nici de fonduri spre a remunera convertirile, nici inimă spre a strică școlă în fața căștigului de câteva suflete.

Pentru sanarea rēulul numai o singură cale ne stă deschisă: să ne înțelegem noi între noi.

Am făcut cercarea, și ea numai la cercare a rămas.

Avem credință în vitalitatea poporului român, așteptăm timpuri mai bune, căci adunarea generală a Asociațiunei din Făgăraș ne a convins, că acuma nu e timpul de a spera o înțelegere în interesul culturalei.

Cultura nu este încă scop. Așteptăm timpuri mai bune.

mēsură și această impresiune nu se șterge cu una cu două.

Măriuca avea rolul să primēscă epistolele, ce le aducea un curier dela Golfin, ea da rēspunsurile Melaniei și lucrurile par ca de minune bine pregătite.

Intr'aceea Gerasim se reîntōrce dela afaceri, petrece o sēră în casa lui Ispas, și cu el pune la cale tōte pentru căsătoria ficei lui cu Teslovean, ēr dimi-nēta următore, fără să mai întrebē pe Melania de vrea ea ori ba, o duce da silă bucurosi la preotul, acolo e și Teslovean cu părinții și se face contractul bunelor invoiri între ea și Teslovean, feciorul bogătanului Ispas din Dumbravă.

Promulgațiunile din scurtēimea timpului se recumpēră în bani, totul e gata ca în Dumineca viitoare să se facă cununia nefericitei Melaniei cu omul, pe care ea l'ura din tot sufletul ei, fără să aibă curagiul să se împotrivēscă ea la o atare împreunare din pricina tată seu, de care scia numai de frică, dar pe care nu-l stima nici iubia pentru sēlbatica lui purtare față de ea.

Se predase deci cu totul în mână sortii, casa pentru ea era o temniță, mănăcirile pentru ea erau nisce spini, cari o înțepau, vestmintele erau pentru ea o povară, vorbele încetară de pe buzele ei, cu un cuvēnt era la culmea desperațiunei. Sērmana Melania, în această stare se afla în presara cununii ei.

I mai rămase o speranță, încercarea să fugă pește nōpte, unde o vor duce ochii, dar casa era plină

Revista politică.

Ori-ce mișcare se face în partidul guvernamentale urmărită cu ochi vii din partea presei opoziționale și nu numai partidul are să supōrte asprele critici, ce se descarcă asupra lui, dar chiar și singuraticii membrii sunt siliți să sufere cele mai ascuțite satire.

Acest fenomen se repeștescē sistematic, mai ales de când presa guvernamentală a anunțat, că sesiunea parlamentară din anul acesta va fi una din cele mai mănōse.

Premieriul Tisza, carele în zilele trecute s'a întors din o lungă călătorie e ironic apoteozat, ēr aderenții sei prezentați ca tōți atățā dei, cari privesc spre piscul Olimpului și nu încētă cu osanele deului dintru înălțime, fără a-și trage sēmă și cu consciința dacă în adevēr se cad aceste laude acum, când țara are să lupte cu cele mai grave neajunsuri și pentru a căror salvare nimica nu s'a făcut din tot ceea-ce până acum s'a făcut.

În avēntul seu presa opozițională e de tot cūtezanță și caută pe tōte căile a discreditōnă actualul regim, zugrāvind scandalele întēplate în timpul din urmă, scandale, ce le-a desaprobat țara, și tōte foile speră, că zilele ministeriului Tisza sunt numērate, deōre-ce căile apucate de actualul guvern duc sigur la demisionarea presidentului.

Pentru alimentarea ilusiunilor se astēptă vorbirea, ce o va desfășurā dl Tisza înaintea alegētorilor, vor bire, în care crede presa opozițională, că se va dă primul signal al retragerii, după-ce se vor lăudă tōte faptele, ce le a sēvērșit regimul dlui Tisza și peripețiile, prin care a trecut, până-ce a putut realisā o parte din vederile sale politice.

La întōrcerea sa din călătorie dl Tisza a cer-cetat pe premieriul austriac, cont. Taaffe, și cu tōte că conferența acestor doi bărbați de stat a rămas tainică, totuși i-se atribue mare însemnătate politică, aducēndu se în legătură cu denumirea guvernului Boemiei.

Acēsta denumire a rēsculat întrēga presă maghiară fără deosebire de colorit politic și asupra cercurilor conducētore n'a făcut tocmai o impresiune favorabilă cestiunea încoronării regelui boem, ce se ventilitēză cu atățā stăruință, și pentru-care dl Tisza s'a vēdūt necesitat a audī din gura premieriului austriac scopurile, ce le urmărescē cu denumirea, ce s'a făcut.

Acēstă însă nu împedecă de loc ca cestiunea să nu mai fie discutată mai ales în presa cehă, care se lasă până în cele mai mici amēnunte și care a

FOIȚA.

O căsătorie la țeră.

(Schită din viața unui criminalist de N. Ivan.)
(Urmare și încheiere.)

El era angajat cu Ispas și Ispas era om de înființă în Dumbravă, ce dīcea Ispas trebuia să se întēmplē, nu-i stricau lui voia nici domni ei mari.

Cu dare de mână, cum era, îi succedea a se apropiā de preotul și cu ajutoriul acestuia de protopopul, și prin uneltirile lor Turturean capētā decretul de permutare din Dumbravă la Golfin, loc de câteva ore departe de aci și în modul acesta se credeau omnipotēții satului și cercului a fi făcut o ispravă bună.

Trimful în casa lui Ispas ajunse la culmea, poporul da din umere, dar nepăsătoriu pentru lucruri de aceste, trecū preste ele, ca peste nisce întēmplări, cari așa au să urmeze, căci sciu ei domni ce fac, și ce fac ei e făcut cu calcul, în interesul bine priceput al binelui public, și dacă cauza strămutării o simția cineva mai tare, era Melania, Măriōra, verișōra ei, și medicul.

Munte cu munte nu se întâlneșcē, dar om cu om când nici nu gāndesci, dīcea Melania, și ea era mulțămită, că Turturean a fost permutat la Golfin, el nici de acolo nu va încētā a o iubi și ea și mai puțin pe el. Impresiunea cea dintāiu e dātātore de

de rudenii, ōmeni veniți ca să ajute la cele ce erau de lipsă pentru diua de mănē, și această speranță o vēdū nimicită, când se crepā de diua.

Cu lacrimi în ochi, cu suspinări sfășietōre imbracă haina de mirēsă, și plină de spaimă astēptă pe nașul și nașa ei, nisce ōmeni tot așa de nemiloși ca și Gerasim tatăl ei, și cu ei dimpreună plēcă la biserică, blăstāmând ōra, în care s'a nāscut, blăstāmând pe cei ce o duc la un act așa important cu de a sila, întocmai cum duci pe un osēndit la furci.

Ajunsa în biserică nici nu a mai vēdūt nici nu a mai audīt nimica, era ca și pe altă lume, și resoluțiunea ei de a dīce un ba era paralisată prin ochii tatălui ei, care o ficsa și nu o lăsa din vedere.

Așa s'a întēmplat fără voia ei cununia, acasă lumea și petrecea, vinul se scurgea pāhar de pāhar pe găturile ōmenilor nesimțitori, numai ea era gāndită, nemulțumită și pare că îi era rușine, când se apropia Teslovean de ea, ca să o numēscă de mirēsă lui.

Înzădar îi vorbea frumos Salomia, sora ei, înzădar o îmbunau rudenile, ea era rece la tōte, era ca și cum ar fi fost lovită de trāsnet, și supērarea ei era și mai mare când și aducea aminte, că ea și dase cuvēntul lui Turturean și îi promise, că va fi a lui.

Dela cununie au trecut patru sēptē māni și Melania încă nu schimbase o vorbă cu Teslovean, dar

provoacă între slavii austriaci o adevărată agitațiune cu scop a se uni toate provinciile slave, învecinate Boemiei sub coroana regelui boem.

Aceste împregiurări au deșteptat în presa slavă a provinciilor mărginase o mulțime de pretensiuni șiunile foi se ocupă de pe acum cu planul, cum s'ar și putea realiza un mare regat boem sub sceptrul Maj. Sale actualului monarch.

Pornirile din Boemia, după telegramele mai proaspete, sunt de un bun augur. Deputații germani, cari au părăsit dieta boemă s'au înduplecat a pasi din nou la împăcare și succesul se asigură cu atât mai vârtos, căci însuși principele Schönbürg desvâltă cea mai mare activitate spre a se ajunge la un rezultat favorabil; pe de altă parte chiar feudalii cehi și proprietarii mari germani lucră în unire la o împăcare comună.

Nici când nu s'a observat în presa din România o mai aprinsă dar și mai serioasă discuțiune asupra cestiunei de împăcare și de unire a tuturor liberalilor ca și acum. La aceste momentușe discuțiuni nu ia parte numai presa diferitelor nuanțe liberale, dar ea silăsește și pe foile guvernamentale la discuțiune și elevările acestor sunt adeseori de tot importante.

Prin ele se face tot mai mare lumină asupra situațiunei guvernului, situațiune nu prea favorabilă în cazul, când liberalilor le-ar succeda a se uni sub un singur stindard.

Istoria desbinărilor se condamnă de întreaga presă liberală și e remarcabil lucru, că și foile, cari strigau mai tare contra d-lui Ioan Brătianu ași recunosc, că numai dânsul e chemat a studia mai bine împregiurările și a se pronunța asupra persoanelor, cari în adevăr nutresc aceleași vederi și ar putea lupta sub același steag, după o împăcare și înțelegere comună.

O penibilă impresiune a făcut asupra cercurilor conducătoare ale monarchiei noastre evenimentele, ce s'au desfășurat în Belgrad cu ocaziunea serbării zilei onomastice a țarului rușilor. Astfel de serbare, care a fost și o demonstrație contra monarchiei noastre, ce nu s'a mai întâmplat de un deceniu în Serbia.

Cu acesta ocaziune emigranții bosniaci s'ar fi prezentat la palatul legațiunei rusești, rugând pe reprezentantul Rusiei a le ajuta în calea, ce o au apucat, ăr conducătorul acestora a scris și un articol fulminant în „Velica Serbia” în care rogă pe țar să nu-și uite de slavii de sub „robă” Austriei.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Agnita, 4/16 Septembrie, 1889. Dle redactor! Insinuările eciivoce sunt totdeauna fenomene triste și aruncă umbră posomorită asupra vieții unui om.

Cu atât mai triste, dar și mai condamnabile sunt ele, când se ivesc în viața unui bărbat, care se încercă a face politică, adăpostindu-se la umbra lor.

De cât va timp ne a fost dat însă să vedem cam des repețindu-se astfel de lucruri în contul poporului nostru, atât de pacinic și atât de răbdător.

Nu mai vorbesc aici de frații maghari, cari încă n'au părăsit de ajuns în viața poporului nostru și cu ale căror suspiciuni ne-am dedat, încât suntem siliți a trece de multe ori preste ele la ordinea zilei, ci trebuie să ne mirăm de atitudinea bărbatilor sași, cu cari trăim împreună și cari ne cunosc atât de bine.

nici el nu se prea incumeta ca să vorbească cu ea mai cu seamă, că o vedea tot supărată și tot cu lacrimi în ochi.

Târgul dela Calimanești era aci și Teslovean prinse la trăsura doi cai negri ca iadul și iuți ca gândul, și cu voia tatăi seu și a mamei sale, se hotărî a merge și el la târg ca alți oameni tineri.

Melania era o păpușă în mâinile astor omeni, ea nu dicea nici că merge nici că nu merge și când a fost toate pregătite se urcă în trăsura ca să meargă la târg.

La târgurile de țară se adună multă lume de om și Melania acum vedea și mai limpede, că cu cine merge ea la târg, cu un om necunoscut de nime, nebagat în seamă de nime și pe lângă aceea și necioplit.

Ajunși în Calimanești descălecară și ei ca lumea, dase o rătă prin târg și cine le vine în cale învătătorul din Golfin, cunoscutul lui Teslovean și prietinel Melaniei din țile.

Melania trăsări, când văd pe acest om, care era hotărât ca să fie al ei, dar omeni fără de milă îl smulse din brațele ei, ca ea să nu mai fie fericită pe lume și cu rezervele ce trebuie să le aibă o femeie măritată schimbă totuși câteva vorbe cu el în prezența lui Teslovean.

Ora acesta a fost fatală pentru ea. Teslovean s'a infuriat ca o hienă, și fără să și mai isprăvescă

în ajunul deschiderei sesiunei dietale s'au pornit ca roiul deputații guvernului spre a și da seama de activitatea lor înaintea alegătorilor, și între ei și deputații conlocuitorilor nostri sași.

Deputatul Fluger la Bistrița prin vorbirea sa a pus întreaga presa maghiară în mișcare, încercându-l cu laude, în urma cărora dl Fluger a și fost distins de cercurile mai înalte.

Jalus pôte de atâtea osane, câte s'a adus d lui Fluger, deputatul cercului electoral al Agnitei, n'a putut să se lase mai prejos decât colegul seu, și în zilele trecute și-a desvâltat șirul vederilor sale politice.

Și pentru-ca mai cu succes să și ajungă scopul onorabil deputat se pune pe basa insinuărilor celor mai condamnabile.

Nu e vorba, ne-am mai obicinuit noi românii să luăm în revistă astfel de uneltiri d'ale fraților sași, dar nici când nu s'a manifestat ele în mod mai îndrăzneț ca și acum.

Fericirea poporului săsesc și nepatriotismul poporului român și al altor popore conlocuțore. Acestea sunt punctele cardinali ale vederilor sale politice.

Poporul săsesc, a dis deputatul Bausnern, se pôte socoti între cele mai fericite, fiind el mai bine situat și bucurându-se de privilegii deosebite; ca răsplăt pentru toate bunătăți ale părintescului guvern datori sunt sași a îmbrățișa maghiarismul, a sprigini din răspuțeri ideea de stat, maghiar și acestea se vor pute realiza cu succes numai când sași vor învăța din temelie limba maghiară, când vor cobori cu toții pe povernișul șovinismului maghiar.

Cât pentru poporul conlocuitorul român el nu pôte fi fericit și să se bucure de binefacerea isvorite din uniune, căci gravitează în afară, e nepatriotic, și lucră prin urmare în detrimentul patriei comune.

Icona desfășurării acestei teme și espectoratiunile, de cari s'a folosit deputatul Bausnern sunt ușor de închipuit și me dispensază a le mai prezenta.

Constat însă, că calea, pe care au apucat deputații sași de un timp încôce, e de tot periculoasă.

Ea însărsce numai relațiunile poporilor conlocuțore și în fața evenimentelor politice ce se desfășură crează o situațiune internă de tot problematică.

Mai mult. Prin espectoratiunile dlui deputat se mărește numai mania suspiciunei în cercurile conducătoare, se falsifică adevărul și în urma urmelor ne putem trezi cu evenimente, cari vor da foarte mult de lucru, până-ce vor fi aduse lucrurile în starea lor normală.

Guvernul încă nu pôte avea nici un folos de astfel de sateliți, care în loc să lucre pentru binele comun agraveză numai situațiunea.

Me opresc aici cu constatările și ne măgulim, că suspiciunările, de cari s'a folosit dl deputat au isvorit numai din egoism personal: a se insinua și mai tare sus la guvern și a se bucura de mai multe simpatii la conaționalii sei.

Că și va și ajunge scopul, despre acesta nu mai vorbesc, precum nici de impresiunea, ce o a produs vorbirea sa asupra alegătorilor.

X.

Bodești, 1 Septembrie, 1889. Domnule redactor! În numărul 81 al „Telegrafului Român” sub titlul „Cronică din Zarand” a apărut o corespondență, în care dl autor se ocupă cu unele și altele d'ale scolarelor și învățământului din tractul ppresbiterial al Halmagiului, după informațiunile primite

dela cei cu cari a convenit. Lucru natural așadar, că după cum le-a cumpărat așa le și vinde!

N'am nimic contra astor felii de controle, cari încă folosesc ceva, deși o atare controlă își are locul seu de vindecare nu pe la Vața, ci de exemplu în sinodele protopresbiteriale, unde se pot interpela, ori pe la consistoriu și sinodele eparchiale, ca foruri superioare, legale și competente!

Pentru reducerea corespondenței de sub întrebare la adevărata stare a lucrului, imi țin și eu de datorință a servi cu aceste clarificări, culesse nu din informațiuni, ci din esperință proprie.

Dl corespondent ocupându-se cu scôla din Vața dice: „Scôla — edificiul este necorespunzător”, îi conced, dar material pentru edificând scôla sau sală de învățământ există, pentru acesta s'au spăsat însă din banii aruncați și parte scoși, restul se află la respectivii colectori, și nu lipsesce decât încassarea restului și apoi edificarea, încă nu va întârzi.

Despre starea lucrului acestuia ori cine se pôte convinge din socotelile bisericesci ale respectivelor comune, cari aparțin acestor scôle, și cari socoteli se află în ordine.

Că cu isprăvirea lucrului nu se merge mai iute, să nu se părădă din vedere greutatea ce se întâmpină la încassarea banilor, după-cum și alte intrigi retăcute pôte înadins, căci după-cum se vede într'un loc se dă, dar într'altul crepă. Și aci nu ppresbiterul, ca șef tractual, ci mai verosimil acel vespe periculos, care a intrigat și la denegarea salariilor pentru susținerea scolarelor tractuale din Halmagiu este cauza! De ce ore nu se scôte la ivelă adevărata stare a lucrurilor în totă golătatea ei? Aci e dar preocupățiunea informatorilor dlui corespondent!

Că se lucră pentru prefacerea scôlei confesionale din Vața în scôla comună, o fi, n'o fi.

Pe cât e de imposibil, ori nu tocmai așa de ușor, pe atât despre așa ceva pe aici nu se are nici o cunoscință serioasă.

Apoi după câte fleacuri toate, nici că avem a ne lua. Las că aci suntem și noi, și pre-cum până acum, așa și de aci înainte atenți vom fi, și ne vom scî face cuvenita datorință.

Dacă în Halmagiu s'au înființat scôla comună, ci ungurască, după-cum i se dice și este, la acesta nu noi, și nimenea dintre români nu este cauza, și așa nici dl ppresbiter, căci ecă cum stă treaba și cu acesta:

Deși în Halmagiu există scôle tractuale cu IV clase și de fete destul de bune, ungurii caprițioși din fire nu le plăce a și da fi la scôle d'ale noastre, de aceea de vre-o câteva ori au petiționat la consiliul comun al li-se da concediu pentru înființarea unei scôle pe spesele lor proprii. Aci nici că era, ce le pune pedecă, afară de aceea: că n'aveu scolari în numărul recerut de lege, din care causă totdeauna li s'au denegat cererea.

În cele din urmă făcură o adunătură de prunci unguri, jidovi, nemți și câte toate, până și din cele mai mari îndepărtări ale cercului, și nici așa nu putură eși la cale, până când numai procurară de prin alte ținuturi și orașe la slujnice de cele cu copileți, și așa deabia încărăbară cu buni, cu reși, numărul necesar recerut de lege a scolarilor pentru scôla lor, când apoi nu li-se mai pută denegă înființarea.

Fiind însă, că aceea ei însiși o susțin, cum pot din al lor propriu, fiind-că pentru noi și așa e ea mai inofensivă, și fiind că după scôterea la cale a lucrului scolarii adunați ăr se împrăștiară pe ici

tatăl ei, care nu mai înceta cu muștrările de pe capul ei.

Se îmbracă de munte și plecă din curte cu ochii plini de lacrimi. Pe drum a încercat să prindă la vorbă cu Teslovean, dar el era mut pentru ea, ori cât de dragălaş îi scia vorbi.

Din Dumbrăvă până la munte este o cale bună și chiar și omenii cei mai deprinși cu strapățele trebuie să odichnescă odată ori de două ori, ca să și mai domolescă fîmea și setea.

Ajunși la un isvor, ea se opri, se plécă să bea apă. Teslovean, se apropie și el de isvor, dar nu se bea apă, ci se verse sânge. Scôse deci cuțitul cel ascuțit de după șerpar — și când era ea cu capul plecat spre isvor, o străpunge drept în grumadi.

Din isvor curge sânge în loc de apă, ciobanii, cari aud țipete de durere alergă spre locul fatal și află pe Melania svêrcolindu-se în brațele morții. Uci-gașule — îi fû vorba cea din urmă — și cu acesta încetă de a mai răsuflă.

În penitențiarul din Aiud își plânge păcatele Teslovean, ăr urătorii crimei dela isvorul din munții Dumbravei, tatăl Melaniei, și Salomia nu sunt mai puțin nefericiți ca el.

Cine încercă de a mai face căsătorii ca Gerasim și cu Ispas, să le fie de învățătură crima dela isvorul din Dumbravă.

trebile, ce a avut prin Calimanești la târgul de țară dete poruncă să se prindă caii și să se reintoracă acasă. Pe drum nu a schimbat nici o vorbă cu ea și ajuns acasă, nu avu altă de tânguit părinților lui și tatălui ei, decât că s'a întelnit cu Turturean și a stat de vorbă cu el, și pe el l'a făcut de rușine. Melania nu mai vădă și bună. Muștrată de tatăl ei, certată de sócră-sa, împunsă de Teslovean cu vorbe grele, era cea mai nenorocită ființă din lume.

Plânge nu se putea, că nu avea cui, era încungiurată de omeni nemiloși, de omeni, cari nu i-ar fi vrut binele nici odată.

Așa se hotărî să sufere și trecură multe zile, săptămâni și luni, fără ca să se mai îndrepte lucrurile spre bine.

Era o zi cam de ploie. Lucrul câmpului trebuia să înceteze și să se îndrepte atențiunea lui Ispas spre munte, unde erau vitele la pășune.

Să mergi la munte și să vezi de vite; ăr sócrăsa bag seamă voind dór să aducă lucrurile în ogașa cea bună adause, că să meargă cu Melania împreună.

Pentru Teslovean voia părinților era poruncă și nici Melania nu era dedată la nesupunere, când era vorba a face ale casei.

S'ar fi împotrivit a plecă la drum cu un om, care nu schimbăse vorbă cu ea de multă vreme, dar i era tēmă de toți ai casei și și mai tēmă îi era de

incălea, care dincătr'o au venit, încât abia le a mai rămas 8—9 scolar, dintre cari vre-o 2—3 de român, ai căror părinți au ceva slujbe, ori altcum în teresați, nici că avem să ne spargem capul cu ea.

Adevărat e, că kulturegyletul li-a venit într'a ajutoriu! Mai dăunădile jupânul „Alföld” din Arad au împărțit un comunicat sub titlul: „Kulturegyletul și Halmagiul” din care se vede, cum filiala din Arad a kulturegyletului ardelenesc și au făcut pomană cu școala ungurească din Halmagiu, cinstindu o cu 50 fl. pelângă recercarea comitetului scolastic de ai comunica: dacă și ce fel de trebuință ar mai avé?

A fost destul atâta, în urma căruia comitetul scolastic mi ți-se încordă cu un apel dintre cele mai strasnice, cu frase șovinistice înfrumșet sub pretextul, că p'aci ungurii dispar printre olahii covârșitori, se perd și se olahiséză și că nu preste mult de va merge tot așa, numai carta va înregistra esistența lor pe aci, de aceea socotitu-s'au ca să și ia misiunea de a reungurisa pe ungurii deja olahisăți!

Ei cred, că românii cu pronumele ca: Turuc, Magher, Farkas, Mizes ș. a. ore cândva au fost un guri anume: Török, Magyar, Farkas, Mézes ș. a.

Se pôte și una ca asta, intocmai după-cum noi nu credem!

Așa stând lucrul, fi linisnit dle corespondent, că încercările cu școlile comunale, și dacă s'ar face, nu vor avé nici cel mai puțin rezultat.

Nici școlile și învățământul în tractul protopresbiteral al Halmagiului nu stau atât de rău, și cu nimic mai rău decât pe alte locuri.

Nui vorba, excepțiuni sunt și pururea vor fi pretutindenea! Să nu se pèrdă însă din vedere nici aceea, adică multe și feliuritele greutăți și dificultăți, ce ocur la mijloc, mai ales din cauza nefavorabilei situațiuni a locurilor muntose, precum nici aceea împregiurare, că în tractul protopresbiteral al Halmagiului școlile și învățământul sunt împărțite în mai multe inspectorate scolastice, și apoi ce are de a face protopresbiterul cu școlile și învățământul din alte inspectorate, în a căror afaceri nici că se pôte giră. În al seu propriu însă școlile și învățământul stau destul de bine și au luat un avânt îmbucurătoriu.

Acésta s'a constatat la ultimele esamene, și cu deosebire la școlile tractuale din Halmagiu, unde învățătorii Ioan Costina și cu deosebire învățătorii de a IV clasă dl Enea Galdea și învățătoră dna Paraschiva Moldovan au prestat rezultate escelente.

La esamene a luat parte mai mult public, mai ales părinți d'ai pruncilor și alți onorațorii ceea-ce do dovedesce interesul viu, ce a început a se manifestă de un timp încôce față de școlă și învățământ.

Apare cam misterios, cum dl corespondent atât de'nadins se preocupă numai de starea lucrurilor din tractul protopresbiteratului Halmagiu, pecând de cele din tractul seu de fel, sau numai eac'asa vorbesce.

Dl corespondent ca om al școlii și bisericeii să nu pèrdă din vedere: „Veți paui în ochii altora, bârna însă în ochiul tău nu?” mătură adică mai întâiu naintea casei tale, și apoi naintea casei altora!

De altcum dl corespondent merită lauda și recunoștința noastră pentru pericolul, ce ni-l semnalizéză și atențiunea ce ni se atrage, cari nu mai bi nevoitoare vor fi

În fine mai fie dl corespondent și despre aceea convins, că precum la timpul seu și eu am semnalat publice pericolul, ce ne amenință, așa și de aci nainte vom petrece tot pasul contrariilor cu cea mai mare atențiune, și ne vom soi face datorința, căci nimic alta nu ne zace la inimă, decât interesul binelui nostru comun.

Nicolae Buta.

Convocare.

Toți p. t. membrii, ai reuniunii învățătorilor gr. or. români din districtul Deeșului — archidieceasa Transilvaniei, — precum și alți amici și binevoitori ai promovării învățământului popular sunt și pe acésta cale invitați a participa la adunarea generală ordinară a acestei reuniuni, ce se va ține în Deeș, la 22 și 23 Septembrie a. c. st. v., cu următoarea

Programă:

Ședința I, la 22 Septembrie a. m.

1. Serviciu divin împreună cu invocarea Duhului Sânt.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Statorirea programei acestei adunări.
5. Alegerea unei comisii cenzurătoare.
6. Presentarea raportului general anual al comitetului central despre activitatea sa în anul școlar 1888/89.
7. Încasarea tacselor.
8. Intuițiune despre „Dumneșen” din lucrurile naturii. Prelegere practică pentru anul II de școală de Teodor Păușan.

Ședința II, la 22 Septembrie p. m.

9. Conducerea elevilor la cunoșcerea numărului și a persónelor verbelor pe basa piesei de cetire „Cimiteriul” din ABCdariul de I. Popescu. Prelegere practică pentru anul III de școală de Vartolomei Farcaș.

10. Cunoșcerea celor trei timpuri principale ale verbelor, adică present, perfect și viitoriu pe baza piesei de cetire „Cimiteriul” din ABCdariul de I. Popescu. Prelegere practică pentru anul II de școală de Constantin Conțis.

11. Prelegere practică din limba maghiară pentru anul II de școală de Alesandru Sighiarteu.

Ședința III, la 23 Septembrie a. m.

12. Aditiunea și subtragerea cu numeri întregi. Prelegere practică pentru anul II de școală de Vasiliu Petrulea.

13. Înmulțirea și divisiunea cu numeri întregi. Prelegere practică pentru anul II de școală de Elia Gog.

14. Lipsa învățării științelor naturale în școlile populare. Disertațiune de Grigoriu Gavriș.

Ședința IV, la 23 Septembrie p. m.

15. Referada comisiei cenzurătoare asupra raportului general al comitetului central.

16. Reconstituirea reuniunii pe un period nou de trei ani: 1889/90—1891/92.

17. Închiderea adunării prin președinte.

Deeș, din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor gr. orient. români din districtul Deeșului, ținută în Deeș la 10 August, 1889.

Teodor Herman,
președinte.

Gregoriu Gavriș,
secretariu.

Varietăți.

* (Dela curte.) Maj. Sa împărătesă-regină petrece dimpreună cu archiduceasa Maria Valeria la Madonna di Campiglio, de unde face dese excursiuni prin locurile romantice din apropiere. — Archiduceasa văduvă Stefania a făcut o vizită părinților sei și a petrecut mai mult timp în Brussela.

* (Regina României.) Cu ocaziunea petrecerii reginei Elisabeta la băile din Domburg i s'au făcut deosebite distincțiuni și ovațiuni. Între altele regina a fost rugată să primescă și protectoratul mai multor reuniuni d'ale savanților apuseni.

* (Regina Natalia.) Scirile din Belgrad vestesc, că deși nu se va face primiri oficiose reginei Natalia, totuși se fac mari pregătiri mai ales în cercul damelor înalte pentru regina expatriată. Regina Natalia va sosi în Bucuresci, unde și va cerceta rudeniile și apoi se va duce la Belgrad. E asteptată pe 29 Septembrie.

* (Reorganizarea trupelor dela tren.) Precum anunță o foie militară vienesă trupele dela tren se vor reorganiza astfel, încât ele se vor presentă independente de regiment, avându-și statuarul lor propriu. Se crede, că în modul acesta ele vor pute speră cu mai mult succes, dispunând de timp mai mult; fără a fi angajate cu multe alte servicii, ce nu cad în resortul lor.

* (Auria Ardélului.) Societățile străine, cari exploatează munții de aur ai Transilvaniei, adună mari bogății. „Harkotiche-Bergwerk-Actien Gesellschaft” a fost în pozițiune, ca să plătescă pe anul trecut dividende de 16½ procente. Cel mai mult aur l'a aflat acésta societate la Ruda. Și pe când societățile streine ne cară afară din țară bogățiile, românii bastinași trebuie să pribegescă prin țări streine ca cu diua să și câștige pâinea. Sunt semne de tot triste acestea!

* (Seghedinul.) Dela catastrofa nefericită, ce o a suferit Seghedinul prin inundarea Tiszei nu se mai pôte restaură cu toate ajutările bogate, ce au încurs din toate părțile lumii. Pământul se surpă mereu și cu el se derimă și edificiile cele mai frumoase și a fost minune în una din zilele din urmă, când s'a constatat că în decurs de 24 ore nu s'a întemplat nici o supărătură nouă a cheiului. Va trebui să se desvôlte o activitate uriașă și mari sume vor trebui din nou cheltuite până se va pute regulă din nou. O comisiune a guvernului a sosit la fața locului spre a-și începe lucrările și a face rapôrtele necesare către ministrul de agricultură.

* (Postal.) Direcțiunea postală-telegrafică din Sibiu a scris concurs pentru ocuparea postului de magistrul postal la băile din Tușnad (ett Cic). Durata oficiului ține în fie-care an trei luni din 16 Iunie — 15 Septembrie și e împreună cu o remunerațiune de 350 fl. și 10% dela venitul brut al telegrafului. Reflectanții au a depune cautiune de 100 fl. și să-și asternă cererile în decurs de 2½ săptămâni.

* (Starcevićs eliberat.) Matadorul croat, care în anii precedenți devenise celebru prin purtările sale provocătoare în dieta Croației, după-cum se scie a fost dejudecat la 2 închisore în urma unui proces criminal. Prestându-și pedepsa în zile trecute s'a rentors în Zagrabia. La gară a fost întâmpinat de câțiva amici ai sei.

* (Legatiunea spaniolă.) Conform unei scrisori, ce o a primit regele român din partea reginei spaniole, legatiunea spaniolă a încetat a mai funcționa în Bucuresci din cauze de economisare.

* (Ernă.) Din Austria-superiôră, Stiria, Tirol și de prin alte localități ale monarhiei se comunică că în zilele din urmă a cădut zăpadă ca în puterea ernei și temperatura a scădut într'un mod de tot simțitoriu. Se pôte deci ușor esplica și cauza frigului, ce domnesce prin părțile noastre.

Bibliografie.

Meseriașul Român, fôia pentru învățatură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii Nr. 17 1/13 Septembrie 1889. Anul IV, are următorul sumariu:

O corparațiune industrială americană în călătorie prin Europa. — Industria de spumă de mare. — Istoricul fundării: Asociațiunea pentru spriginerea învățecilor și sodalilor români meseriași. — Foița „Mes Roman”: Pe fundul mării. — Patria plantelor indigene. — Poesia: Somnurose păsărele. — Feliurite pentru meseriași. — Sciri economice și industriale. — Multe și mărunte. — Diverse. — Recepte folositoare. — Glume. — Bibliografie. — Concurs. — Avis. — Anunț. — Têrgurile. — Cursul pieței Brașov.

Publicațiune.

În sensul §-ului 25 din art. lege XXI din anul 1886 se aduce la cunoștința publică, cumcă comisiunea chemată de a rectifică lista contribuabililor celor mai mari (a virilistilor), și va ținea ședințele în cancelaria protonotariului comitatens din Sibiu dela 27 până în 30 Septembrie a. c., că sub timpul sus atins vor fi listele menționate espuse intuițiunei publice, și cumcă în decursul acestui termen se vor primi eventuale reclamári pentru înducerea îndreptățiților în liste.

În sensul §-ului 27 din citatul art. de lege se provôcă toți aceia, care voesc a profită de favoarea §-ului 26 a legii menționate, ca în decursul ședințelor să și documenteze îndreptățirea căci în cazul contrariu vor rămânea cu asta ocaziune lipsiți de favoarea §-ului 26 de a li se socoti contribuțiunea dublă.

Totodată se face cunoscut cumcă conspectele dela perceptorat, cari servesc de basă la rectificarea consemării virilistilor este espusă în biroul protonotariului și cumcă din diua de astăzi până în 27 Septembrie se pot substerne eventuale reclamári contra acelor conspecte.

Sibiu, în 17 Septembrie, 1889.

Gustav Thalmann m. p.,
vice-comite.

MONITOR.

35

Calendarul săptămânii

10 — 16 Septembrie.

10 Duminecă: Minodora, Mitrodora, Nimfodora, Vorip-sava, Pulcheria, Apeliu, Luca, Clement, Ja, Petru episcop al Nicheii. 11 Luni: Teodora, Evfrosiu, Diodor, Diomid, Dimid, Dimitriu, Evantiu, Dimitrian. 12 Marți: Aytonom, Curnut, Teodor, Macedoniu, Tatian, Teodul, Daniil, Ocean, Iulian. 13 Mercuri: Corneliu, Cronid, Leontin, Serapion, Straton, Seleve, Gordian, Macroviu, Ili, Zotie, Lucian, Valerian, Petru din Angreea, Jroteiu. 14 Joi: (†) Înălțarea S. Cruci. Plachila, Papa, Teoclit, Valerian, Macariu. 15 Vineri: Nichita Romanul, Filoteiu, Porfiriu, Acaciu, Macsim, Stefan, Visarion, Gerasim, Ioan Criteanul. 16 Sâmbătă: Eufimia, Melitina.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 10 Septembrie a XV-a după Rusalii. După prăznuirea Nascerei preacuratei feciôre. Cântări din Octoich ton 6, din Mineiu ale praznicului și ale zilei. La Utreniă Evangelia Invierii a 5-a. Catavasia: „Cruce însemnând Moise”. La Liturgiă: Irmosul praznicului: „Străin lucru este.”

Marți în 12 Septembrie: Eșirea praznicului Nascerei preacuratei feciôre.

Mercuri, 13 Septembrie. Serbarea inoirilor și înainteprazznuirea Înălțării Sântei Cruci.

Joi, 14 Septembrie. Înălțarea Crucei. Praznic legat cu post. Cântări numai din Mineiu. La Utreniă: Catavasia Crucii. La oda IX troparele și irmosul din Mineiu. La fi-neia Utreniei: Înălțarea Crucei. La Liturgiă: Antifône în loc de Sânta Ddeule. „Crucei tale ne închinăm.” Irmosul crucii.

Loterie.

Mercuri în 18 Septembrie 1889.

Brünn: 10 57 14 80 56

Bursa de Viena și Pesta.

Din 16 Septembrie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	5.67	5.65
Galbin	9 43½	9.49
Napoleon	58.32½	58.30
100 marcenemșeci	119.55	119.65
London (poliță pe trei luni)		

Nr. 350.

[180] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele gr. or. române din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Brisnic, cu salariu de 220 fl. 80 cr., și adevă: a) 100 fl. în bani; b) 80 măsuri (à 30 litre) cucuruz per 1 fl. 20 cr., 96 fl.; c) 120 litre fasole, 8 fl. 80 cr.; d) folosirea a două grădini cu venit anual de 20 fl., apoi cuartir liber și 4 $\square$ cubici lemne.

2. Panc-Seliște, cu salariu de 200 fl., solvinți în 4 rate trei luni anticipative, cuartir liber și 8 $\square$ lemne.

3. Săcămaș, cu salariu, de 153 fl., și adevă: a) 70 fl. în bani; b) 50 măsuri (à 30 litre) cucuruz, 60 fl.; c) 120 litre fasole, 8 fl.; d) folosirea a două grădini cu venit de 15 fl., cuartir liber și 8 $\square$ lemne.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni au a și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigôre la subscrisul oficiu până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al tractului Dobrei.

Dobra, la 31 August, 1889.

Romul de Crainic,
protopresbiter.

Nr. 446.

[181] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci la scôtele comunelor mai în jos numite se escrie acest concurs cu termin până în 30 Septembrie 1889.

1. Căpâlna, cu salariu anual de 120 fl., ce se răspunde din cassa comunală în rate decursive, 4 stângini de lemne și cuartir.

2. Sebeșel, cu lăfă la an de 130 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Ōrda de sus, cu salariu de 200 fl., cuartir și lemne.

4. Vurpăr, cu plată la an de 170 fl., cortel și lemne.

Doritorii ce vor se competeze la aceste stațiuni învățătoresci au sē și substērnă în terminul prescriș suplicile înzestrate cu documentele provēdute în legile din vigôre oficiului protopresbiterial subsemnat.

Sebeș, în 4 Septembrie, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

I. Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 354.

[182] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci vacante în comunitățile bisericesci mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței se escrie prin acēsta concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. În comunitatea Borgo Prund, pentru un post de învățător cu salariu de 240 fl. bani, folosirea grădinei scolare în mărime de 1 jugăr 1471 $\square$ și 6 orgii lemne de foc.

2. În comunitatea Buduș, pentru un post de învățător cu salariu 150 fl. în bani, cuartir și un orgiu lemne de foc.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a și așterne suplicile instruite conform legilor din vigôre în terminul sus indicat la

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al tractului Bistriței.

Borgo-Bistrița, în 28 August 1889, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Simion Monda,
protopresbiter.

[173]

2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci la scôtele confesionale române greco-orientale mai jos însem-

nate din ppresbiteratul greco-oriental al Cetăței de pētră se escrie concurs cu termin până în 20 Septembrie a. c. st. v.

1. Finteușul mare, salariu anual 200 fl., cuartir liber în edificiul scôlei și lemne de încălțit.

2. Cărbunariu, salariu anual 120 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

3. Berința, salariu anual 120 fl. cu cuartir și lemne de încălțit.

4. Ciocotiș, salariu anual 105 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

5. Curtuiușul mic, salariu anual 105 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

6. S. Copalnic, salariu anual, 105 fl., cuartir și lemne de încălțit.

7. Leschia, salariu anual 50 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

8. Cărpiniș, salariu anual 50 fl., cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa vre-una din stațiunile sus atinse vor avea a și așterne petițiunile subscrisului oficiu protopresbiterial (per K. Monostor) până la terminul sus indicat, instruite conform prescrișelor legii din vigôre.

Cărpiniș, la 16 August, 1889.

În conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ioan Șiovrea,
protopresbiter.

Nr. 541.

[174] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele confesionale române gr. or. din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare.

1. Apahida, cu salariu de 100 fl., dela popor, cuartir în edificiul scôlei cu grădină de legume și 20 fl., pentru lemne de foc.

2. Bărei, cu salariu de 90 fl., dela popor, 60 merțe mari de cucuruz, cuartir și lemne de foc.

3. Bedeciu, cu salariu de 250 fl. dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

4. Bica română, cu salariu de 60 fl. ca învățător și 60 fl., din venitul cantoral, cuartir liber și 5 cară lemne de foc.

5. Cara, cu salariu de 200 fl., dela popor și cuartir în edificiul scôlei.

6. Gerôfi-Dângău, cu salariu de 150 fl., dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

7. Giurcuța, cu salariu de 80 fl., dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

8. Mănăsturul-român, cu salariu de 180 fl., dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

9. Mociu, cu salariu de 200 fl., dela popor.

10. Nadeșul-român, cu salariu de 200 fl., dela popor, și cuartir în edificiul scôlei.

11. Rogojel, cu salariu de 200 fl., dela popor, cuartir liber și lemne de foc.

12. Someșul-rece, cu salariu de 120 fl., dela popor, 24 merțe mari de bucate, cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste posturi au a și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigôre, subscrisului oficiu până la terminul sus indicat.

Cluș, 26 August, 1889.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al Clușului.

Tulliu Roșescu,
adm. protopresb.

[175]

2-3

CONCURS

Pentru întregirea vacantelor stațiuni învățătoresci la scôtele gr. or. române din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare:

Emolumentele sunt:

1. Ghijasa inferiōră, cu salariu anual de 200 fl., solvibili în rate lunari decursive.

2. Hundrubechiu, cu salariu anual de 100 fl., solvibili în rate lunari decursive, cuartir și lemne de foc.

3. Nostat, cu un salariu anual de 80 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Ighișdorf, cu salariu de 150 fl., cuartir și lemne de foc, alesul învățătoriu va avē a provedē în Dumineci și sērbători și postul de cantor fără a pretinde vre-un alt beneficiu.

5. Ruja, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Vecerd, cu salariul de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

Doritorii, cari voesc a reflectă la vre-una din aceste stațiuni au a și așterne petițiunile instruite eomform legilor în vigôre la subsemnatul oficiu ppresbiterial gr. or. al tractului Agnita.

Agnita, 21 August, 1889.

Sabin Piso,
prot.

Nr. 168

[164] 3-3

CONCURS.

Devenind la scôtele din comunele mai jos numite stațiunile învățătoresci vacante se escrie concurs pentru întregirea lor cu termin până la 20 Septembrie 1889 st. v.

1. Loman, cu salariu la an de 150 fl. din cassa comunală, dela învățătoriu se cere ca în dumineci și sērbători se cante în strană.

2. Drombăriu, cu salariu anual de 100 fl. în bani și folosința unui loc comunal numit „Fundul lungii” computat în 100 fl. și cortel în edificiul scôlei.

3. Ciōra, cu lăfă de 200 fl., cortel și doi stângini de lemne; și

4. Rechița-Purcăref, (învățătoriu ambulant) cu salariu anual de 200 fl.

Doritorii cari vor reflecta la numitele stațiuni învățătoresci sē și adreseze suplicile instruite în formă legală subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Sebeș, în 21 August, 1889.

Oficiul protopr. în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Tipeiu,
prot.

Nr. 340

[171] 2-3

În scopul instituirei unui capelan lângă veteranul și neputinciosul parôch Nicolau Rociu din Nucet, pe basa în-cuviințării consistoriale dela 15 Novembre 1888 Nr. 4441 prin acēsta se deschide

CONCURS.

Parochia Nucet numără între parochiile de clasa III, cu un venit anual calculat de comitetul parochial la suma de 405 fl. v. a. și adevă:

1. porțiunea canonică în mărime de 15 jugere . . . fl. 90.—

2. Folosirea cimiteriului, a unei grădini și a unei vii fl. 62.—

3. Competințele stolari: botezuri, cununii, înmormēntări și alte funcțiuni preoțesci . . . fl. 253.—

Suma fl. 405.—

Din aceste venituri — casă parochială nu este, parochul se deobligă a dă jumătate adevă 202 fl. 50 cr. fiitorului seu capelan.

Concurenții, dela cari se cere se aibă cualificațiunea prescrișă în regulamentul congresual dela 1878 § 14, cererile concursuale sē le adreseze la subscrisul oficiu protopresbiterial în termin de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în fôia „Telegraful Român.”

Sibiu, 7 August, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Hannia,
administrator protopresbit.

[160]

3-3

CONCURS.

Devenind vacante stațiunile învățătoresci la scôtele din comunele mai jos însemnate se escrie pentru între-

girea lor concurs cu termin până la 10 Septembrie 1889 st. v.

1. Laz, cu salariu la an de fl. 130, ce se plătesce în rate lunare de la comună, cortel în edificiul scôlei și doi stângini de lemne.

2. Tărtăria, cu leafă de 150 fl. cortel și o sôrte de lemne.

3. Pianul de sus, cu salariu anual de 200 fl. din cassa bisericeii, cortel și doi stângini de lemne, se cere însă ca alesul învățătoriu se scie cante ca în Dumineci și sērbători sē cante la strană.

4. Pianul de jos, cu lăfă anuală de 200 fl., din repartiție, lăfă se plătesc în quartale decursive și se cere ca alegēndu l învățătoriu se cante în Dumineci și sērbători în strană.

5. Rēhēu, un post cu salariu de 180 fl., din alodiu, ēr alt post cu salariu de 150 fl., dela biserică și cortel, cei ce vor fi aleși învățători aci sunt datori sē cante în Dumineci și sērbători în strană.

Doritorii, cari vor reflectă la aceste stațiuni învățătoresci, au sē și substērnă petițiunile instruite în mod legal subsemnatului oficiu protopresbiterial în terminul sus indicat.

Sebeș, în 18 August, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. în conțelegere cu comitetele parohiale.

I. Tipeiu, protopop.

Nr. 450.

[161] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos înșirate, din protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu terminul până în 10/22 Sept. 1889.

1. Ocolișul mare, cu salariul în bani 230 fl., 20 ferd. bucate, 35 chilog. legumă și folosința grădinei scolare de 1000 $\square$.

2. Ocolișul mic, cu salariu în bani 130 fl., 10 ferdele bucate, și 25 chilog. legumă.

3. Bedeleu, cu salariul 150 fl. în bani, 15 ferdele bucate și 35 chilog. legumă.

4. Mogoș-Valea-bârnei, cu salariu în bani 100 fl. și 10 ferdele bucate.

Afară de acestea dela fie care comună primesce diurnele pentru conferințele învățătoresci, cuartir liber și lemnele necesari.

Doritorii de a competă la unul din aceste posturi sē și trimită cererile concursuale până la terminul ficsat provēdute cu documentele prescrișe de stat. org. și Normativul scolaru la subsemnatul.

Ofenbaia, în 10 August, 1889.

Ioan Danciu, protopresb.

Nr. 270

[162] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în comunele bisericesci gr. or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Abrudului se publică concurs cu terminul 10 Septembrie 1889 stil. vechiu.

1. În Buninginea, un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl., din repartițiune, cuartir și lemne pentru încălțit.

2. În Cărpiniș, un post de învățătoriu cu salariu de 200 fl. v. a. din repartițiune, cuartir și lemne pentru încălțit.

3. În Ciuruleasa, un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl. din repartițiune, cuartir și lemne de foc.

4. În Vêrtop, un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl. din repartițiune, cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi se trimită cererilelor concursuale cu documentele cerute de legile scolare din vigôre subscrisului oficiu până la terminul pus.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Abrudului.

Abrud, 14 August, 1889.

Romul Furdul,
protopr. adm.